

Силабус курсу:

ПСИХОЛОГІЯ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	053 " Психологія. Практична психологія "
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	Осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	3.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.психол.н., доц., Каширіна Євгенія Володимирівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

kashirina@snu.edu.ua	+38-050-855-5130	Viber за номером телефону	325ГК аудиторія кафедри ППСР
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є поглиблення знань здобувачів вищої освіти щодо сучасних теоретичних знань психології роботи з персоналом та соціально-психологічними технологіями управління персоналом. Вивчення основних видів діяльності та психологічних аспектів управління персоналом в організаціях; стратегій і психологічних технологій відбору персоналу; основ соціально-психологічних підходів до навчання персоналу; особливостей мотивації і стимулювання персоналу в організації.

Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: історію розвитку управління персоналом як специфічної управлінської діяльності; зміст широкого кола понять, за допомоги яких відбувається управління персоналом взагалі та робота з персоналом зокрема, у таких як «ринок праці», «робоча сила», «трудовий потенціал працівника», «кадровий потенціал організації», «кадровий менеджмент», «робота з персоналом», «персонал-технології» тощо; специфіку систем управління персоналом в організаціях; класифікаційні ознаки, структурні і функціональні характеристики сучасних систем управління персоналом; основні напрями аналітичної роботи служби управління персоналом; технології, методи найму персоналу; підходи до підвищення ефективності адаптації молодих співробітників в організаціях; форми і технології професійного навчання, підвищення кваліфікації, стажування; напрямки і методи управління діловою кар'єрою; основні форми і методи оцінки та атестації персоналу; засоби

аналізу та поліпшення соціально-психологічного клімату в колективах.

Вміння: давати визначення сутності та функціям управлінського консультування як виду професійної діяльності; організувати та впроваджувати у практику аналітичну складову роботи з персоналом; розробляти та застосовувати ефективні способи консультування з проблем управління персоналом, кадрового менеджменту та роботи з персоналом; розробляти інноваційні методи роботи з персоналом; розробляти пропозиції щодо роботи з персоналом організації.

Передумови до початку вивчення: Базові знання з дисциплін: «Психологія особистості», «Соціальна психологія», «Гуманістична психологія та її розвиток в Україні», «Психологія організацій», «Психологія управління».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни є пізнання історії розвитку управління персоналом як специфічної управлінської діяльності. Поглиблення знань здобувачів вищої освіти щодо сучасних теоретичних знань психології роботи з персоналом та соціально-психологічними технологіями управління персоналом. Вивчення основних видів діяльності та психологічних аспектів управління персоналом в організаціях; стратегій і психологічних технологій відбору персоналу; основ соціально-психологічних підходів до навчання персоналу; особливостей мотивації і стимулювання персоналу в організації.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Психологія роботи з персоналом	2/2	Поняття управління персоналом. Людський капітал в управлінні персоналом. Співвідношення основних понять «управління кадрами», «управління людськими ресурсами»; «керівництво персоналом», «управління персоналом», «менеджмент персоналу». Аналіз концепцій управління персоналом. Методи управління персоналом: адміністративні, економічні, соціологічні, психологічні. Функції управління персоналом. Поняття економічної, соціальної та ділової ефективності персоналу.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
2	Концепції людського капіталу та її значення для розвитку роботи з персоналом	4/4	Системний підхід в управлінні персоналом: поняття та елементи системи управління персоналом. Основні завдання, функції, структура служби управління персоналом в сучасних організаціях. Основні типи методів управління персоналом. Стили управління персоналом: переваги і недоліки. Персонал організації як об'єкт управління. Основні критерії поділу персоналу на групи.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
3	Соціальна структура персоналу організації	2/2	Соціально-професійна структура персоналу організації. Професіографічний аналіз трудової діяльності та розробка професіограм. Сутність функції набору персоналу та основні джерела рекрутингу. Сутність, цілі та критерії добору кандидатів до вступу в організацію. Тестові методики відбору кандидатів: основні види, функціональні можливості та обмеження.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
4	Адаптація як загальна закономірність входження людини до організації в якості її члена	4/4	Форми, види, стратегії адаптації нових членів організації. Програми адаптації, тренінг «Вступ до посади» та завдання служби управління персоналом по адаптації нових співробітників. Процес трудової мотивації: основні поняття і теорії. Мотиваційний профіль персоналу та його врахування у процесі мотивації співробітників. Основні типи й види стимулів, які використовуються в організаціях. Принципи стимулювання персоналу.	Опитування. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.
5	Методи й технології оцінки персоналу	2/2	Поняття та критерії оцінки соціально-психологічного клімату організації. Управління конфліктами в організаціях. Робота психологічної служби по розвитку організаційної та корпоративної культури.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Андрушків В.Н. Основи менеджменту: підручник / Андрушків В. Н., Кузьмін О.Є. – Львів:Світ, 2005. – 294с.
2. Балабанова Л. В. Управління персоналом : підручник / Балабанова Л. В., Сардак О. В. – К. : Центр навч. л-ри, 2011. – 468 с.
3. Богоявленська Ю. В. Економіка та менеджмент праці : навч. посіб. / Ю. В. Богоявленська, Є. І. Ходаківська. – К. : Кондор, 2006. – 366 с.
4. Виноградський, М. Д. Організація праці менеджера : навч. посіб. / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К. : Кондор, 2003. – 414 с.
5. Гріфін Р. Основи менеджменту: [підручник] / Р. Гріфін, В. Яцура; наук.ред. В. Яцура, Д. Олесевич. – Львів: БаК. – 2001. – 624 с.
6. Державне управління і менеджмент: Навчальний посібник у таблицях та схемах / Г. С. Одінцева, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін.; За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. С. Одінцової. — Х.: ХарПІ УАДУ, 2002. — 492 с.
7. Діденко, В. М. Менеджмент : підручник / В. М. Діденко. – К. : Кондор, 2008. – 584.
8. Довгань Л. Є. Праця керівника: навч. посіб./ Л. Довгань. – К.: «Ексоб», 2002. – 384 с.
9. Довгань Л. Є. Стратегічне управління: [навчальний посібник] / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко; 2-ге вид-ня. – К.: Центр учбової літератури. – 2011. – 440 с.
10. Дорофієнко В. В. Управління персоналом: Графічне моделювання: [навч.-метод.посібник] / В. В. Дорофієнко, Ю. М. Комар, С. Ю. Комар, В. І. Токарева; Під заг. ред. С.Ф.Поважного. – Донецьк: ДонДУУ. – 2008. – 266 с.
11. Маркіна І. Менеджмент підприємства: [опор. консп. лекцій] / І. Маркіна, Р. І. Біловол, В. П. Сторожук. – Полтава: РВЦ ПУСКУ. – 2003. – 147 с.
12. Михайлова Л.І. Управління персоналом: навч. посіб. / Михайлова Л. І. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
13. Никифорова В. Г. Управління персоналом: навч.посіб. / В. Г. Никифорова. – Одеса: Атлант, 2013 р. – 275 с.
14. Стадник В.В. Менеджмент: підручник/ В.В.Стадник, М.А. Йохна – 2-ге вид., вип., допов.- К.: Академвидав, 2007. – 472с.
15. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: [підручник] / Ф. І. Хміль. – К.:Академвидав, 2003. – 607 с.

Інформаційні ресурси.

- Чепурда Л.М. Особливості стратегічного управління в сфері послуг [Електронний ресурс] // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. – 2011. – № 2. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vviem/2011_2/38.pdf.
- Сайт «Власна справа» [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.vlasnasprava.info>.
- Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

- 1.Дорофієнко В. В. Управління персоналом: Графічне моделювання: [навч.-метод.посібник] / В. В. Дорофієнко, Ю. М. Комар, С. Ю. Комар, В. І. Токарева; Під заг. ред. С.Ф.Поважного. – Донецьк: ДонДУУ. – 2008. – 266 с.
2. Михайлова Л.І. Управління персоналом: навч. посіб. / Михайлова Л. І. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 248 с
3. Храмов В. О., Бовтрук А. П. Основи управління персоналом: навч.-метод. посіб. / Храмов В. О., Бовтрук А. П. – К.:МАУП, 2001. – 112 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача

про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.